

Beleške sa predavanja

I nedelja predavanja

DEFINICIJA: Pod rimskim pravom podrazumevamo pravo koje je važno u rimskoj državi kao njeno pozitivno pravo, odnosno kao njen pravni poredak, od osnivanja grada Rima 753. godine p.n.e. do smrti Justinijana 565. godine.

PERODIZACIJA: 1. doba "kraljeva" ili nastanak rimske države (754. g.p.n.e. do 509. g.p.n.e.)

2. period republike (509. g.p.n.e. do 27. g.p.n.e.)

3. principat (27. g.p.n.e. do 284. godine)

4. dominat (284. god. do 476. god. Ili 565. god.)

PRVI PERIOD (754. g.p.n.e. do 509. g.p.n.e.) – obuhvata dva ipo veka postojanja grada Rima. Okončan je 509. g.p.n.e. kada je zbačen poslednji etrurski vladar Tarkvinije Oholi. U tom periodu društvo se nalazi na prelasku iz rodovsko – plemenskog uređenja ka državnim, u stadijumu tzv. "vojne demokratije". Osnovu privređivanja predstavlja **zatvorena kućna privreda**, zasnovana na obrađivanju malih zemljišnih poseda. Zajednicom upravlja **vojni starešina, kralj (rex)**. Specifično obeležje političkom životu ovog perioda daje **sukob patricija i plebejaca**. Ovaj sukob vremenom prerasta u klasnu borbu čiji je rezultat temeljna reforma postojeće organizacije vlasti, zasnovane na monopolu patricija i plebejaca i uspostavljanja republikanskog državnog uređenja. Zato se ovaj period naziva period **stvaranja države ili doba kraljeva**.

PRAVO u ovom periodu karakterišu: **primitivizam, krut formalizam, apstraktnost, postojanje objektivne odgovornosti i personalne egzekucije**. U najstarijem periodu pravni propisi (**ius**) ne razlikuju se od